

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. XI. De Adulteriis, & Stupro

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

T I T. XI.

De adulteris & stupro.

1. **A** Dulterium strictè sumptum est alieni thori violatio, atque committitur vel à conjugato cum conjugata, vel à conjugato cum soluta, vel à soluto cum conjugata, ut colligitur ex *c. 2. 36. q. 1.*

2. Pœnæ contra adulteros statutæ plures sunt. Olim in Lege veteri pœna fuit lapidatio, ut significatur in *cap. 8. Joan.* De Jure Cæsareo decreta olim fuit adulteris, siue viro, siue mulieri, pœna gladii, *l. quamvis 30. §. fin. C. ad leg. Jul. de adult. & §. Item lex, Jul. inst. de publ. Judicis,* quamvis postea quoad fœminas correctæ fuerit illa lex, ut verberatæ in Monasterium mitantur: ita ut intra biennium viro uxorem repetere liceret, secus autem postea, juxta *auth. sed hodie Cod. eod.* Hodie quid hac in re servandum sit, cognoscendum est ex particularibus statutis vel consuetudinibus regionum. Videri possunt Juristæ in tit. *ff. ad leg. Jul. de adulter.*

3. De Jure Canonico, adulteri tam masculi quàm fœminæ, si præsertim in delicto perseverent, excommunicantur, ut sumitur ex *c. intel-*
lexi

leximus 6. de adulter. & stupro. Mulieres autem etiam in Monasterium detruduntur, & si mariti nolint eas recipere, ibi perpetuam pœnitentiam agere debent, *cap. Gaudemus 19. de convers. conjug.* Quod si adulterium commissum sit à Clerico, isque tale crimen confessus, aut de eo convictus fuerit à Judice Ecclesiastico, deponendus est ab Officio & beneficio, & in Monasterio ad agendam ibi pœnitentiam, toto vitæ suæ tempore, collocandus *c. si quis Clericus 10. dist. 31.*

4. Præterea conjux innocens propter alterius adulterium agere potest ad separationem habitationis coram Judice Ecclesiastico, ad quem spectat hujus causæ cognitio ad eum finem instituta, *ex cap. Tua. 4. de procuratorib.* Secus esset si uterque conjux adulterii reus esset, in quo casu non debet matrimonialis habitatio separari ut constat *ex cap. penult. & ult. de adulter.* quia tunc paria crimina compensatione mutua tolluntur. Quod si maritus sit innocens, & sciat uxorem suam deliquisse, & absque pœnitentia permanere in fornicatione, non solum potest, sed etiam tenetur se ab ejus cohabitatione dividere ad vitandum scandalum, ne videatur ipse connivere & patrocinari adulterio uxoris, quia patronus turpitudinis est, qui crimen celat uxoris *c. 1. 32. 10. q. 1. & c. Si vir. 3. de adul. & stupro.*

Z

5. Si

5. Si igitur accidat sententiam divortii ferri à Judice , separatur habitatio matrimonialis : sed & insuper uxor adultera post eandem sententiam , amittit dotem , eamque vir innocens lucratur. *c. Plerumque 4. de donat inter vir. & uxor.* quemadmodum & uxor innocens ob adulterium mariti lucratur donationem propter nuptias , teneturque maritus uxori dotem suam restituere , durante adhuc matrimonio , ut ex pluribus docet Sanch. *de Matrim. lib. 10. disp. 8. n. 11.* sumiturque etiam ex *c. 1. & 2. de donat. inter vir. & uxor.*

6. Quomodo autem de jure recentiori Tridentini Ordinarius procedere debeat in causa adulterii contra adulteros , videri potest in *sess. 24. de reform. matrim. c. 8.*

7. Stuprum strictè acceptum significat fornicationem commissam cum virgine , ut explicat Gratian. in *c. Lex. illa 2. 36. q. 1.* Quamvis nonnumquam latius sumatur etiam pro peccato commisso cum vidua integræ vitæ & honestè vivente , ut videre est in *l. inter liberas 6. ff. ad leg. Jul. de adult.*

8. De Jure Canonico , si quis Virginem seduxerit ac defloraverit , dotare eam debet , & habere uxorem. Quod si pater virginis dare noluerit , tenetur saltem reddere pecuniam juxta modum dotis , quam virgines accipere conueverunt , *cap. 1. de adulter. & stupro.* Si autem ipse

ipse stuprator nolit illam accipere, corporaliter castigatus, excommunicatusque in Monasterium, in quo agat pœnitentiam, retrudetur, de quo nulla sit egrediendi sine Judicis permissione licentia, c. 2. eod. Demum hoc grave crimen in Clerico satis esse, ut idem Clericus deponatur, tradit Panor. in eod. c. 2. n. 4.

9. Alia spectantia ad hæc cæteraque delicta carnalia, videri possunt apud Theologos morales.

T I T. XII.

De quibusdam peculiaribus Clericorum delictis.

1. Plures sunt tituli in 5. Decretalium, in quibus agitur de quibusdam delictis, quæ præsertim versantur circa susceptionem aut administrationem Ordinum Ecclesiasticorum, & propterea dici possunt peculiaribus Clericorum. Hujus generis delicta sunt, quæ præsentibus hoc titulo comprehendimus.

2. Primum ejusdem generis delictum est, si quis Clericus depositus, vel excommunicatus, vel interdictus, audeat in Ordine ministrare, & de eo agitur in tit. de Clerico excomm. depos. vel inter. ministr. ac multiplex contra illud pœna decernitur. Prima pœna est: ut si Clericus depositus propter crimen, actum Ordinis